

2 бересня 1997
4.3. 1129

Про інвестиційні процеси

Складна ситуація в процесах інвестування має глибокі корені.

Однак слід зазначити, що причини цієї ситуації лежать далеко за межами державного кордону України. У зв'язку з цим досі викликає інтерес актуальне висловлювання Д. Геншера на засіданні ООН (вересень 1975 р.): "Економічні питання віднині знаходяться в центрі міжнародної дипломатії..."

Причини

1. Товарне виробництво у світі набуло транснаціональних масштабів, говорити про національну економіку будь-якої країни окремо вже не доводиться. Виробники товарів і послуг в Україні не зможуть створити "натуральне господарство" в межах державної території, тим більше, що "захист національного товаровиробника" є тільки лозунгом, не зафіксованим в жодному нормативному документі.

Звідси такий висновок: населення України щоденно "голосує долларом" за продукцію неукраїнського походження.

2. У масштабах загальних проблем української економіки іноземне інвестування (тобто різного роду кредитування — чи товарне, чи грошове, а також набуття прав власності і т. ін.) не є панацеєю. Значно більш привабливими та рятівними для економіки є інвестиції "внутрішні": привернення в економіку заощаджень громадян, так би мовити насичення ринку капіталів "сировиною", при умові явної привабливості цього процесу. Це ж стосується і доходів, які розміщені на вкладах у зарубіжних банках. Саме вони повертаються в Україну як кредити stand-by.

3. Економіка, в першу чергу, й особливо в Україні, у повному обсязі залежна від політичної ситуації. Законодавчий орган (Верховна Рада) знаходиться під впливом не тільки політично орієнтованих сил, а й лобі економічно нерівномірно розвинутих регіонів (Донбас, Дніпропетровський і Харківський

промислові, фінансовий Київський і Львівський політичний регіони). Відсутність відносної більшості на постійній основі (фракцій) призводить до неузгодженості й невизначеності у прийнятті рішень.

Особливістю нашого регіону в інвестиційному плані є неминучий процес прикордонного "перетікання" капіталу. Незважаючи на суттєву централізацію політичного та економічного життя, інвестиції в економіку нашого краю значно перевищують загальноукраїнські показники. Так, у розрахунку на душу населення у 1996 р.: по Закарпаттю сумарна кількість інвестицій у грошовому виразі становить 56 доларів США, а в цілому по Україні — 28 доларів США (Див. "Новини Закарпаття", № 32—33 від 1 березня 1997 р.).

Крім цього, в регіоні частково вирішується проблема зайнятості працездатного населення за рахунок інвестора. Таким чином, саме інтерес інвестора допомагає зняти для центру цілий комплекс соціальних проблем.

Заходи, реалізація яких дозволить поживити процес інвестування в Україні

- 1. Ефективні, які швидко реалізуються: — відродити політику сприяння

розвитку малого бізнесу з метою забезпечення можливості швидкого працевлаштування населення після закриття приватизованих підприємств; пропаганда поширення так званого сімейного бізнесу;

— забезпечити та гарантувати пільгове реінвестування одержаних доходів громадян у малоприбуткові, але довгострокові державні інвестиційні проекти (емісія облигацій внутрішньої державної позики (ОВДП), будівництво житла); пропаганда таких проектів і цільове використання коштів, одержаних у результаті кампанії.

2. Високоєфективні: — "помилування" доходів громадян у повному обсязі із забезпеченням достатності декларованих доходів при зусвітних зобов'язаннях про репатріацію доходів в Україну;

— скасування існуючої системи оподаткування. Перехід до принципу: або рентних платежів, або сплати податку при придбанні товарів, іншого майна чи майнових прав, послуг.

3. Регіональні: — більше реальної свободи у питаннях залучення інвестицій і гарантії таким; — розблокування процесу в наданні регіонам прав у створенні інститутів вільного підприємництва.

Аналітична служба "Газда груп".